І чужому научайтесь, й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807; в Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200; в Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXII. Ч. 11. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК П'ЯТНИЦЯ, 17-го СІЧНЯ 1975 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK FRIDAY, JANUARY 17, 1975 No. 11. VOL. LXXXII.

СТАН УНІЇ НЕ Є ДОБРИЙ, ЗАЯВЛЯЄ ПРЕЗИДЕНТ ФОРД У РІЧНОМУ ПОСЛАННІ ДО КОНГРЕСУ, ЗАКЛИКАЄ ДО НЕГАЙНОЇ ДІЇ ДЛЯ РОЗВ'ЯЗКИ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОБЛЕМ

Вашингтон. — У своєму першому Посланні про Стан Унії, виголошеному на спільній сесії обох Палат Конгресу в середу, 15 січня, президент Джеральд Форд заявив, що „стан Унії не є добрий" і закликав Конгрес якнайшвидше схвалити економічний плян Білого Дому, який має на меті поборювати економічну рецесію, припинити інфляцію та розв'язати енергетичну проблему. У цьому Посланні, яке коментатори вважають найбільш „похмурим" від часів економічної депресії 1930-их років, Президент також закликав Конгрес не „зв'язувати йому рук" у веденні закордонної політики.

Боротьба проти рецесії та інфляції

Більша частина Послання була повторенням виступу Президента на телебаченні та через радіо у понеділок, 13 січня, а також містила ті економічні пропозиції, які були оприлюднені секретарем Білого Дому Роном Несеном у вівторок, 14 січня. Президент Форд знову заявив, що Уряд плянує звернути особистим платникам податку 12 більйонів долярів з федеральних податків, зібраних в 1974 році; звернути підприємствам і фермерам 4 більйони долярів у формі податкових кредитів на інвестиції; зменшити на 16.5 більйона долярів податки за 1975-ий і на наступні роки, при чому з цього зменшення скористали б передусім особи з малими прибутками; зменшити корпораційні податки із теперішних максимальних 48 відсотків до 42-ох відсотків. Ці та інші заходи, сказав Президент, мають на меті збільшити постачання грошей для поборювання економічної рецесії, яка потягає за собою серйозний зріст безробіття. Але Президент також закликав Конгрес і далі продовжувати боротьбу проти інфляції. Тому він знову звернувся до Конгресу не схвалювати нових програм, які вимагали б великих видатків Уряду, та заявив, що накладе „вето", якщо Конгрес схвалить такі нові програми.

Енергетична проблема

Велика частина Послання про Стан Унії була присвячена пропозиціям, які мають на меті розв'язати енергетичну проблему. Президент Форд ще раз сказав, що Америка до 1985-го року повинна стати самовистачальна в ділянці пального та здобути повну незалежність від постачання нафти з арабських країн та інших продуцентів пального. Тому Президент закликав до розвитку нових джерел пального, до розбудови ряду атомових електростанцій, вживання соняшної енергії, а також закликав Конгрес відложити на кілька років введення в життя законів, які мають на меті охорону довкілля, щоб електростанції могли знову вживати більше вугілля, замість нафтових продуктів і природного газу. Для тих підприємств, які вживатимуть вугілля, Президент запропонував надати додаткові інвестиційні податкові кредити. Він також сказав, що ЗСА мусять мати резерви нафти на випадок нового ембарґа, яке можуть проголосити проти Америки країни-продуценти нафти, і тому закликав Конгрес проголосувати законопроєкт, який створив би такі запаси нафти, а саме, один більйон бочок були б призначені для внутрішнього вжитку, а 300 мільйонів бочок для забезпечення потреб збройних сил.

Президент Форд також представив ряд заходів для ощадження пального. Він запропонував, щоб власники хат одержували до 150 дол. податкового кредиту, якщо в своїх хатах вони інсталюють подвійні вікна, або якимсь іншим способом спри-

(Закінчення на стор. 3-ій)

У ЗАХІДНІЙ НІМЕЧЧИНІ РОЗКРИТО ШПИГУНСЬКУ АФЕРУ

Бонн. — Німецька поліція розкрила комуністичну шпигунську аферу на терені Західної Німеччини, метою якої було роздобувати таємниці корпорації „Інтернешенел Бізнес Машинс" (ІБМ).

Державний прокуратор Зіґфрід Бубак повідомив, що арештовано 9 осіб — німецьких громадян, які збирали дані про західню техніку електронних машин і систему опрацьовування інформацій та передавали ці дані „східньоевропейській розвідці". Згідно з заявою прокуратора, йдеться тут про розкриття одної з найбільших шпигунських афер на ділянці промисловости. При обшуках у домах арештованих знайдено фільми та найновішого зразка советські мініятюрні фотоапарати для роблення фільмів. Шпигунам виплачено за доставлені матеріяли понад 100 тисяч долярів.

Державний департамент ЗСА підтвердив факт арештування дев'яти німецьких громадян за шпигунство у Карльсруге, а речник ІБМ поінформував, що один із шпигунів був працівником корпорації. Шпигуни передавали таємниці спеціяльному відділові „східньої секретної служби". Добре поінформовані німецькі кола подали, що йдеться тут про спеціяльний відділ советського КҐБ.

Советський уряд намагається ізолювати дисидентів — твердить А. Солженіцин

Цюріх, Швайцарія. — А. Солженіцин опублікував у газеті „Нює Цюрхер Цайтунґ" 15 січня листа, в якому інформує, що за його даними советський уряд почав послідно стосувати несталінську методу ізоляції дисидентських елементів від західнього світу. Цю нову тактику советський режим почав стосувати після „успішної" зустрічі президента Форда з Брежнєвим у Владивостоці. В останньому часі припинено всяку кореспонденцію між дисидентами в СССР і їхніми контактами за кордоном. Зокрема важко тепер втримувати телефонічний зв'язок, а у розмовах, які допускаються, зумисне перешкоджають.

Згідно з інформацією А. Солженіцина, в СССР виявляють активність групи, які побивають фізично тих советських громадян, які змагаються вести приязні розмови з чужинцями на терені СССР. Це мало місце в Москві, де фізично потурбовано цих відвідувачів з провінції, які в час міжнародної виставки розмовляли з чужинцями.

В'єтконґ матиме своє представництво при ОН у Женеві

Об'єднані Нації, Ню Йорк. — Генеральний секретар Об'єднаних Націй Курт Вальдгайм погодився на те, щоб т. зв. Тимчасовий уряд Південного В'єтнаму відкрив своє представництво при Об'єднаних Націях у Женеві. Це представництво займатиметься „гуманітарними проблемами". Як відомо, ще в 1973 році була дискутована справа представництва В'єтконгу (південно-в'єтнамського повстанського комуністичного руху) при ОН у Ню Йорку, але цьому рішуче спротивилися ЗСА, заявивши, що не дадуть віз делегатам В'єтконгу. Тепер це питання обійдено в цей спосіб, що В'єтконг дістав частково акредитацію при ОН в Женеві з обмеженими правами, тобто, як заявив К. Вальдгайм, місія В'єтконгу у Женеві матиме права виступати як дипломатична місія.

Португалія погодилася унезалежнити Анґолю

Алвор, Португалія. — Тут підписано угоду між португальським урядом і представниками трьох ангольських визвольних організацій з приводу усамостійнення Анголі 11 листопада цього року. Угода передбачає десятимісячний перехідний період, в часі якого буде діяти в Анґолі тимчасовий уряд, який поступенно передасть урядові відомства в руки місцевого населення. Усамостійнення Анґолі є остаточним звеном у ліквідації португальської колоніяльної імперії. Останні португальські колонії — Гвінея вже є самостійна, а Мозамбік, Сао Томе в Прінціпе та Острови Кеп Вердас будуть усамостійнені літом цього року.

„СВОБОДА" З НАГОДИ СВЯТА УКРАЇНСЬКОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ

У зв'язку з усенаціональним Святом Української Незалежности 22-го січня, появляться два спеціяльні видання „Свободи". Мавши на увазі дотеперішню практику, що українці в поодиноких громадах передавали своїм американським співгромадянам англомовний „Український Тижневик" з інформаціями про роковини 22-го січня та причини і цілі їх щорічних святкувань, „Свобода" видасть цей спільний англомовний „Український Тижневик" цим разом окремо від щоденника та на шість сторінок з датою 20-го січня та про теперішній рух спротиву і українських політв'язнів у Совєтському Союзі. Тижневик появиться з датою 20-го січня, але буде висланий на всі адреси вже в суботу, 18-го січня, перед полуднем. З датою суботи появиться звичайне видання щоденника, але вже без „Українського Тижневика", який друкуватиметься окремо. В понеділок друкуватиметься і буде спеціяльне 6-сторінкове видання щоденника з датою 21-го січня та присвячене роковинам 22-го січня. З датою середи, 22-го січня, що буде Святом Української Незалежности, „Свобода" не появиться і видавництво як і головна канцелярія Українського Народного Союзу з тому святковому дні будуть закриті, а на їх приміщеннях будуть виставлені українські національні прапори, поруч американських.

> **ПАМ'ЯТАЙТЕ САМІ І ПРИГАДАЙТЕ ІНШИМ**
>
> **Іміграційна і Натуралізаційна Служба пригадує всім мешканцям ЗСА, які не є громадянами, що вони протягом місяця січня зобов'язані зареєструвати своєї адреси цій Службі. Формулярі можна одержати в кожному поштовому уряді, а також у всіх бюрах Іміграційної і Натуралізаційної Служби.**

Громада Великого Ню Йорку приготовляється до відзначення Січневих Роковин

Ню Йорк (в. ц-ь). — Українська громада Великого Ню Йорку інтенсивно готується до гідного відзначення Січневих Роковин — величного свята українського народу. Цьогорічне свято в Ню Йорку матиме подвійний характер: демонстративно-протестний і торжественно-святочний. На передодні заповідженої великої Академії, яка відбудеться в неділю, 26-го січня 1975 р. о год. 4-ій по полудні в залі Джулія Річман Гайскул на 67-ій вулиці і 2-ою евеню та яку організує Об'єднаний Українсько-Американський Комітет Великого Ню Йорку — Митрополітальний Відділ УККА, що його очолює адв. Роман Гуглевич ,відбудеться в суботу, 25-го січня о год. 12-ій дня протестна демонстрація автами в обороні Валентина Мороза, Леоніда Плюща та других політичних в'язнів в СССР, яку організує окремий Комітет Оборони Українських Політичних В'язнів КОУАО. До цього Комітету входять: Асколвд Лозинський, Роман Крупка, інж. Михайло Бурчак, Степан Чума, капітан М. Лучов, Василь Магаль, Дарія Степаняк, Ярослав Косановський та інші. За моторкаду автами, які об'їжджатимуть головні вулиці міста з прикріпленими на них транспарентами ,відповідатиме Я. Косановський.

Подібна, але більш масова демонстрація — мовчазний похід зі свічками, відбудеться біля советської місії до ОН зараз після закінчення Січневої Академії. Організатори очікують, що всі учасники Академії візьмуть участь в цій протестній акції.

В неділю 26-го січня перед полуднем в усіх країнських церквах метрополітального Ню Йорку будуть відправлені торжественні Служби Божі, (в церкві св. Юра о год. 12-ій вполудне), в намірені українського народу, а по полудні відбудеться, як згадано, Святочна Академія, яку відкриє голова КОУАО адв. Р. Гуглевич; проклямації Українського Дня, підписані губернатором Гю Кері і посадником міста Ню Йорку Абрагамом Бімом, відчитає адвокат Юрій Волинець; святочне слово виголосить заступник президента УНР в екзилі проф. М. Степаненко,а заключне слово скаже Асколвд Лозинський.

В мистецькій частині виступить перший раз на волі перед українською громадою солістка Львівської опери та Великого (Большого) Театру в Москві меццо-сопрано Рената Бабак, яка, як відомо, вибрала волю в часі театрального турне Большого Театру в Італії, де вона виступала у славному оперному театрі „Ля Скаля" в Мілано. Солістці акомпаньюватиме Ю. Цибрівський. Крім Ренати Бабак виступатимуть артист американської сцени Василь Шуст з рецитаціями, скрипаль Рафаїл Венке і танцювальний Ансамбль Осередку СУМА в Ню Йорку „Верховинці" під мист. керівництвом Олега Гензи.

Річниця Незалежности України в Бостоні

Бостон, Масс. (УККА) В середу, 22-го січня 1975 р., в годині 12-ій вполудне, відбудеться церемонія піднесення українського національного прапору перед сіті голом, з відповідною програмою та виступом стейтових і міських представників.

22-го січня ц. р. буде „Днем Української Незалежности" в Мессачусетс та Бостоні, згідно з проклямаціями, що їх видали губернатор Майкел С. Дукакіс, мейор Кевін Г. Вайт та Міська Рада. В усіх проклямаціях заначується про теперішнє переслідування в Україні та закликається Президента і Конгрес робити дальші заходи про звільнення Мороза, Плюща, Лук'яненка та всіх українських політв'язнів в СССР.

Академія відбудеться в неділю, 26-го січня ц. р. в годині 4-ій пополудні, в залі української православної громади св. Андрея при 24 Онард Гілє Роуд, Джеймейка Плейн. Доповідь виголосить інж. Конрад Гусак, голова Відділу УККА. Також буде відповідна мистецька програма у виконанні місцевих мистецьких сил.

Вислано пресові повідомлення до преси, радіо та телевізії. Також висилається листи до сенаторів та конгресменів з проханням, щоб взяли участь у відзначенні Української Незалежности у Конгресі.

Управа Відділу УККА закликає громадянство, передовсім молодь, до численної участи при піднесенні прапору та в академії.

ПОЧАВ ДІЯТИ 94-ИЙ КОНГРЕС ЗСА

Вашингтон. — У вівторок, 14 січня, офіційно почав свою діяльність новий, 94-ий Конгрес ЗСА, в якому є багато більше демократичних і ліберальних членів, ніж в попередньому 93 Конгресі. В Палаті Репрезентантів тепер є 291 демократ, а тільки 144 республіканців. Демократична більшість зросла на 43 члени від попереднього Конгресу. В Сенаті число демократичних сенаторів зросло на 3 і теперішній стан виносить 61 демократ і 38 республіканців. Одно сенаторське місце із стейту Ню Гемпшир ще не обсаджене, бо обидва кандидати на цей пост у виборах, які відбулися минулого листопада, твердять, що виграли ці вибори.

Під час першої сесії 94-го Конгресу у вівторок, 14 січня, Демократична більшість в Палаті Репрезентантів переобрала конгресмена Карла Алберта із Оклагоми на пост спікера цієї Палати. В Сенаті сенатор Майк Менсфілд із Монтани розпочав свій 15-ий рік на пості лідера Демократичної більшости. Нову сесію Сенату офіційно відкрив віцепрезидент Нелсон Рокефеллер, який також займає пост президента Сенату. Хоча конгресмен Алберт і сенатор Менсфілд у своїх промовах закликали демократичних законодавців співпрацювати з республіканськими членами Конгресу і з президентом Фордом щодо якнайшвидшої розв'язки економічних проблем країни, то ці два демократичні лідери сам скритикували деякі аспекти економічної програми Білого Дому.

Президент Форд найменував двох нових членів до кабінету

Вашингтон. — Президент Джеральд Форд у вівторок, 14 січня, найменував Едварда Г. Ліві, дотеперішнього президента Чикагівського університету, на пост генерального прокурора ЗСА.

Якщо Конгрес дасть свою згоду, то Ліві займе цей пост по Вілліямові Саксбі, який був призначений на пост амбасадора до Індії. Із номінацією Ліві можуть бути проблеми, бо деякі консервативні сенатори вважають, що він надто „ліберальний".

Того самого дня президент Форд найменував Вілліяма Т. Колмана, філядельфійського адвоката, на пост секретаря транспортації. Колман мав би перебрати цей пост 1-го лютого після Клода Брінеґера, який виявив бажання повернутися до „приватного життя". Якщо Колман буде затверджений на пост секретаря транспортації, то буде другим негром в історії Америки, який служитиме в кабінеті. Першим негритянським членом кабінету був Роберт Вівер, який за президентури Линдона Джонсона був секретарем мешканевих справ і міського розвитку.

Пассейк приготовляється до відзначення 22-го Січня

Ню Йорк, Н. И. (УККА).— Згідно з повідомленням голови Відд. УККА Пассейку Романа Шраменка, Січневі Роковини в повітах Пассейк-Берген відзначення Дня Незалежности України почнуться вечором 21-го січня ц. р. в Українській Централі в Пассейку, де посадники чотирьох міст: Пассейку, Кліфтону, Гарфілду та Вейн, на проханя Екзекутиви Відділу, підпишуть спільну декларацію, проголошуючи день 22-го січня „Днем Української Незалежности".

При підписуванні проклямації будуть присутні від української громади: Управа Відділу УККА, по трьох представників від кожної української організації, яких є 15; три священики від трох українських Церков, декілька визначних американських особистостей із згаданих місцевостей та окремі заслужені українські громадяни. Від українців промовлятимуть інж. Роман Шраменко та адв. Мирон Смородський, а відтак чотири мейори. Після підписання проклямації відбудеться мале прийняття, на якому теж будуть представники трох американських газет.

На другий день, 22-го січня, будуть вивішені українські прапори на ратушах міст та на українських народних домах.

В неділю, 26-го січня ц. р., в Українській Централі в Пассейку відбудеться велика академія з участю капелі бандуристів з Ню Йорку. Святочну промову виголосить д-р Богдан Шебунчак.

Конгресмен Дервінський одержить відзначення „Людини Року" під час свята 22-го Січня в Чикаґо

Конгресмен Едвард Дервінський

Ню Йорк, Н. И. (УККА). — Едвард Дж. Дервінський, конгресмен з Ілліной та знаний приятель українців, буде нагороджений грамотою „Людини Року" Відділом УККА в Чикаґо за його заслуги та співпрацю з українською громадою в тому стейті і за його всебічну піддержку українського народу у його боротьбі за державну незалежність.

У повідомленні Відділу УККА в Чикаґо, яке підписали голова д-р Юліян Куляс, заступник голови Михайло Панасюк та секретар інж. Мирон Лущак, подається, що надання нагороди відбудеться в неділю 26 січня 1975 р., в год. 5.30 пополудні в „Фонтана д'Ор" при 6425 Вест Гренд евеню під час відзначення Свята Державности. Мейор міста Річард Дейлі вже підписав проклямацію, проголошуючи 22-го січня „Днем Української Незалежности". Очікується подібної проклямації губернатора стейту Ілліной та схвалення відповідної резолюції в теперішній законодатній палаті цього ж стейту. Заповідається численна участь у Святочному Бенкеті членів Конгресу, представника федерального уряду і участь представників інших національностей: італійців, литовців, греків, жидів, поляків і інших.

Конгресмен Дервінський від самого початку свого мандату в Конгресі завжди піддержував почини УККА в його праці за визнання української справи в Америці. Працюючи тісно з президентом УККА д-ром Левом Е. Добрянським, він разом з конгресменом Данієлем Дж. Флодом з Пенсильвенії старалися й далі стараються за видання американським урядом почтової марки Шевченка для увіковічнення великого вкладу українського поета у всесвітню справу людської

(Закінчення на стор. 3-ій)

ВЖЕ Є 40 КАНДИДАТІВ НА 10 НАГОРОД ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КАМПАНІЇ УНС

Джерзі Сіті. — З Організаційного відділу УНС інформують, що секретарі та урядовці Відділів УНСоюзу вже почали інтенсивну акцію організації нових членів у січні, починаючи цим змагання за здобуття десяти надзвичайних грошових нагород, включно з одною в сумі 1,000 долярів, призначених для тих, що кожного місяця організуватимуть бодай по одному членові. По 15 січня Головна Канцелярія УНС вже одержала 65 аплікацій нових членів від 40 осіб, як перших кандидатів для здобуття згаданих спеціяльних нагород.

Спеціяльні нагороди під час цьогорічної кампанії, метою якої є здобуть 5,000 нових членів, забезпечених на 12,000.000 долярів були схвалені Екзекутивою додатково до практикованих досі звичайних нагород і почестей для заохоти всіх відділових урядовців включитися в організаційну кампанію. Нагороди в сумах 1,000.00, 500.00, 300.00 і 7 по 100.00 долярів тим цікаві, що кожний учасник організаційної кампанії, якщо буде приєднувати в цьому році бодай по одному членові кожного місяця, буде зарахований до групи кандидатів, 10 з яких здобудуть ці звичайних нагород і почестей, ще одну грошову нагороду, з яких буде одна на тисячу долярів. Треба знати, що не тільки секретарі та інші відділові урядовці можуть змагатися за одну із згаданих нагород, але також і рядові члени УНСоюзу, приєднуючи кожного місяця з цієї року бодай по одному членові, будуть управнені до одної з цих надзвичайних нагород.

ОКРУГИ УНС ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, ДЖЕРЗІ СІТІ І МОНТРЕАЛЮ ЗДОБУЛИ НАГОРОДИ ЗА ОРГАНІЗАЦІЙНУ ПРАЦЮ В ГРУДНІ

Джерзі Сіті. — З Організаційного відділу УНС інформують, що під час організаційної кампанії в грудні минулого року за найкраще виконання місячної квоти для здобуття грошового бонусу змагалися 30 союзових Округ. По остаточних підрахунках устaлено, що Філядельфійська Округа, головою якої є Степан Гаврищ, здобула перше місце у відсотковому виконанні квоти і одержить бонус в сумі 200.00 дол. Друге місце за відсоткове виконання квоти здобула Округа Джерзі Сіті, головою якої є інж. Мирон Сірий, і вона одержить бонус на 100.00 дол. Третє місце здобула в тій класі Округа Монтреалу, головою якої є бувший головний радний Дмитро Попадинець і ця округа одержить бонус в сумі 50.00 дол. Треба згадати, що Монтреальська Округа у грудні виконала річної квоти за 1974 рік здобула перше місце між всіми 30 союзовими Округами, здобувши 179 нових членів і цим виконавши призначену їй квоту 140 членів на 139 відсотків.

Спеціяльні бонуси за грудень за виконання місячної квоти були призначені також для поодиноких Відділів, що найкраще виконають квоти. По обрахунку нових членів, одержаних від поодиноких Відділів в грудні, устaлено, що першу нагороду в сумі 100.00 дол. за найкраще відсоткове виконання квоти в грудні одержав Відділ 32 ім. Олега Ольжича у Філядельфії, секретарем якого є заслужений організатор Михайло Хомин. Другу нагороду в тій класі в сумі 50 дол. одержав 25 Відділ „Свобода" в Джерзі Сіті, секретарем якого є союзова ветеранка пані Квітка Степюк. Третю нагороду в сумі 25.00 дол. одержав 489 Відділ, Товариство ім. Ізидора Воробкевича в Ню Йорку, секретаром якого є д-р Микола Шпитко.

В загальному, УНСоюз здобув в минулому році 4.005 нових членів, а з того 396 членів в грудні.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник — Ukrainian Daily
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Наша вина

Минулого вівтірка, 14-го січня, одна із телевізійних станцій в Ню Йорку передала документальний фільм про великий наплив поселенців з европейських країн до Америки з кінцем минулого та на початку цього сторіч. На фотознімках того драматичного европейського ісходу можна було бачити та пізнати по лицях, одягах і поведінці багато різних національних груп, головно із східньо-европейських країн, між якими далеко не останнє місце займали українці. Проте, ніже слова згадки не було про українців у виясненнях та коментарях до фільмової передачі. Натомість була згадка про „російський борщ" та про „Малу Росію". Передача була однією з тих, що їх тепер передається у зв'язку з підготовою до великих святкувань 200-річчя Американської Незалежности в наступному 1976-му році.

Можна мати певність, що деякі з наших громадян, які бачили цю передачу, телефоном чи в листі до телевізійної станції висловили своє невдоволення, чи навіть обурення, що в згаданій передачі цілком зігноровано українців. Таке обурення і докір цілком оправдані, тільки не на адресу американських засобів масової інформації, бо вони тут ні при чому. Ми винні, винні наші установи й інситуції, винні ми всі разом і кожний зокрема, що турбуємося багатьома справами, але робимо дуже мало, майже нічого, щоб — як сказано в новорічному зверненні головного Екзекутивного Комітету УНСоюзу — запевнити українській зірці відповідне місце на американському прапорі. Відомо ж, що в усіх урядових документах та історичних джерелах перші українські поселенці в Америці записані, як „поляки", „угорці", „словаки", „русини" і навіть „греки", також наші установи, включно з Українським Народним Союзом, „рускі", „руські" чи „малоруські", і досі зроблено відносно дуже мало, щоб в історії Америки записати цих перших наших поселенців під їхнім українським іменем. Правда, ряд публікацій на цю тему видав УНСоюз, існує вже на ці теми ряд дипломових дисертацій молодих наших науковців, включно з докторською дисертацією головного радного УНС д-ра Мирона Куропася та інших, але як дорогоцінна перлина не має жадної вартости на дні моря, так і навіть найкраща праця не матиме належної вартости, як вона припадатиме порохом в магазині чи університетському архіві. Їх треба поширити, і поширити масово.

На превеликий жаль і на сором нам ця справа не тільки не є на порядку, але майже всеціло нехтувана ще й сьогодні, в 100-річчя першого масового поселення українців у цій країні та перед 200-річчям Американської Республіки. Постійні пригадки на цьому місці, щоб використати 200-річчя Американської Незалежности та 100-річчя українського поселення в Америці для здобуття і запевнення відповідного місця для „української зірки на американському прапорі", досі не мають найменшого відгомону, не говорячи вже про якусь конкретну акцію.

Ні, в цьому, як і в багатьох інших недолях нашої історії, не завинили жадні „воріженьки". Ми винні!

Москва сердиться ...

Американсько - совєтські взаємини ненадійно знайшлися на досить крутому повороті, враховуючи суцільну невдачу СССР у намаганнях дістати від ЗСА статус упривілейованої держави у торговельних відносинах із ЗСА без ніяких політичних передумов. Не зважаючи на дуже активну допомогу цих американських чинників, в тому колишнього президента Ніксона і теперішнього президента Форда та державного секретаря Г. Кіссінджера, які були дуже сильно зацікавлені в тому, щоб такий статус для СССР дати без ніяких передумов, американський Конгрес таки включив конкретну вимогу до СССР ввести зміни у совєтську еміґраційну політику, як передумову признання упривілейованого статусу.

З престижевих причин Москва рішилася на різке потягнення, повідомляючи американський уряд, що СССР уневажнює заключений в 1972 році торговельний договір. Таке своє рішення Москва мотивує тим, що схвалений новий американський закон про зовнішню торгівлю і про надання для СССР статусу упривілейованої держави має дискримінуючий характер і одночасно включає постанови, які управнюють уряд ЗСА втручуватися у внутрішні справи СССР.

Очевидно, що можливість такого становища совєтського уряду можна було передбачувати і на це у свій час звертав увагу сам Кіссінджер. Зокрема виразно виявилося загострення у недавньому повідомленні ТАСС, в якому совєтський уряд заперечив будь-які домовлення з Кіссінджером щодо змін у совєтській еміґраційній політиці. Коли ж вже стало цілком ясно, що СССР не може більше розраховувати на дальші поступки з боку ЗСА і коли Конгрес дуже обмежив кредити для СССР на час найближчих трьох років, совєтський уряд рішився на „демонстацію", уневажнюючи договір.

Идеться тепер про те, чи справді у висліді сталася трагедія на відтинку американсько - совєтських відносин, як це намагається представити державний секретар Кіссінджер, мавши на увазі „загальний комплекс" міжнародної політики? Об'єктивно оцінюючи справу, такий розвиток подій треба вважати за позитивний і по лінії американських державних інтересів. Згаданий торговельний договір, а також масивне кредитування господарського розвитку СССР, як цього бажала Москва, борючися з чималими внутрішніми труднощами і недомаганнями, тільки скріплював господарський, а за цим і військовий потенціял совєтсько - російської імперії. З допомогою „політики відпруження" Москва хотіла перехилити балянс сил у свій бік, нічим цього не рекомпенсуючи.

Політичні передумови, поставлені Конґресом, ускладнили Москві її хитро задуманий плян, і тому не треба дивуватися, що Москва сердиться. Жаліти за цим, однак, немає ніякої потреби.

І. Вовчук

В ШТУРМІ ВИРІШАЛЬНОГО РОКУ

І

> Гоп, мої копита,
> Гоп, мої колеса,
> Ні чорта не вийде
> З вашого прогреса!
>
> Л. Костенко —Поезії, ст. 207

Брежнєвський закрут в імперській політиці єдинодержавства жерці партійної догматики чомусь кличуть періодом зрілого або розвинутого соціялізму. За нього партія здійснює посилений наступ на рештки союзности в імперському комплексі СССР, жорстоко поборюючи все, що чинить спротив обмосковщенню інших націй в СССР через зближення їх навколо великоросійського ядра. За уніфікаційною політикою злиття націй, про що марять у Кремлі, союзний комплекс мав би перетворитись у соціялістичну Московію, заселену совєтським народом, з централізованою владою — випробуваною передумовою деспотизму.

Більше як півстоліття триває те маячення в соціяльних, економічних і політичних протиріччях п'ятирічок з загостреними з кожним роком більше національними проблемами. Останній рік (1975-ий) дев'ятої брежнєвської п'ятирічки має бути дуже напружений, як ствердив грудневий пленум ЦК КПСС в минулому році. В офіційному органі ЦК КПСС у передовій „Партія веде до нових звершень" подано, як треба розуміти напруженість: „Планові завдання на 1975 рік, не зважаючи на їх напруженість слід розглядати як мінімальні" („Правда" — 18 грудня 1974 р.).

Передову „Правди" і „Звернення ЦК КПСС до совєтського народу", в якому всіх і все закликається штурмувати напружені завдання, передрукувала вся преса. Про значення завдань і боротьбу за виконання їх багато говорив на пленумі генеральний секретар імперської партії: „В 1975 році перед країною стоять завдання, які мають величезне економічне, політичне і міжнародне значення", — підкреслив Л. Брежнєв. — „Треба підняти всю партію, ввесь народ на їх розв'язання, надхнути партійний актив, добитись того, щоб боротьба за виконання і перевиконання п'ятирічного пляну стала глибокою внутрішньою потребою кожного комуніста, кожного трудівника". Стиль промови напівдиктатора, як і звернення партії до народу — алярмуючі.

Так плянувати можуть тільки в країні, де всіма удержавленими за собами виробництва централізовано відає всевладна партія, її верхівка — ханат, за правилами перевернутої логіки. Пленум схвалює напружені завдання, а велить вважати їх мінімальними, вимагаючи перевиконання, бо „для цього є господарські і політичні можливості". В чому ж вони? „Правда" пише, що „господарські можливості полягають в тому, щоб працювати краще". Щодо політичних можливостей, то їх бачиться в посиленні партійного впливу на трударів, тобто у посиленні ролі партійних поганячів - гавкунів - цуциків, як їх звуть на виробництвах. „Наші політичні можливості полягають в тому, щоб ще вище піднести ролю партійних організацій на виробництві — твердиться в передовій "Правди", — і, спираючись на ініціятиву, свідомість трудящих, розгорнути масове змагання за успішне виконання і перевиконання завдань 1975 року".

Два роди можливостей, про які говорено на пленумі, на ділі зводяться до посилення адміністративно-політичного тиску, щоб, збільшуючи визиск робітників, зустрічними плянами в соцзмаганні, сплянованому в центрі і ним керованому, штурмувати напружені завдання останнього року п'ятирічки. Зустрічні пляни широко практиковано в перші роки п'ятирічки. З технічного погляду вони себе не виправдали, бо вироблялося більше браку як добрих товарів. Коли почали думати про якість виробів, то й зустрічні пляни занехаяли. А тепер, в часі науково - технічного поступу, піднімаючи партію і ввесь народ на штурм плянів, встановлених ЦК, широко відновлюють застосування зустрічних плянів, які визначатимуть колективи за вимогами партійних підганяйлів на виробництвах.

∴

За твердженням академіка Т. Хачатурова зустрічні пляни першої п'ятирічки відродились тепер в новій якості, як вияв ініціятиви високої відомости мас, їх нього державного розуміння розвитку народного господарства" („Правда", 2 січня 1975 р.). Штампований академік, вихваляючи сплянoвану штурмовщину, твердить, що, ідучи за славними традиціями першої п'ятирічки, „колективи багатьох передових підприємств ще в кінці минулого року вивчили свої можливості і резерви для схвалення зустрічних плянів".

В пресі імперського царства сваволі і визиску людей повно звідомлень про те, як колективи підприємств наввипередки схвалюють зустрічні пляни, далеко вищі від схвалених на пленумі ЦК і Верховною Радою. Посиленням колективізму через збірну відповідальність керівництво партії штурмує свої пляни. По всіх просторах країни неключимого рабства лунає його вимога: „Патріотичною повинністю кожної совєтської людини — достойно зустріти 30-ту річницю великої перемоги новими досягненнями на трудовому фронті".

Анатоль Вовк

ІНДИВІДУАЛІЗМ І ПРАВОПИС

Немає, здається кращої нагоди спостерігати буйний індивідуалізм української людини, як у святочний час. Сторінки наших щоденників тоді вкриті посланнями, святочними привітами та побажаннями організацій та й поодиноких осіб, спершу за „старим" календарем, а згодом за новим. У всіх цих оголошеннях та інших писаннях так і кидається у вічі різноманітність форм цього самого святкового привіту як і наявність чоловічих та жіночих імен у різних правописних варіянтах.

Проте, не тільки в газетах у святковому часі зустрічаємо мовну й правописну розмаїтість, а то й дивогляди. Декілька років тому якісь видавці різдвяних вітальних карток так передобрили в своєму намаганні писати літературно, що надрукували привіт „Веселих Рірдв'яних Св'ят аж з двома апострофами там де, очевидно, їх зовсім непотрібно. Забули, мабуть, провірити своє знання у словнику Голоскевича, чи хоч би й будь-якім „радянськім".

Із другого ж боку є люди, що не узнають ані нашого соборного „харківського" правопису, ані теперішнього підсовєтського. Це здебільшого будуть, мабуть, особи, що здобули освіту за „небіжки Австрії" і від того часу своїх поглядів на правопис і мову не міняють. Ці люди продовжують, отже, подавати свої хресні імена як Александер, Евген, Ірена і Стефан, хоча від яких 45 років, літературні форми цих імен є Олександер, Євген, Ірина і Степан. (Правописні зміни не стосуються, одначе, прізвищ. Їх можна вживати й в оригінальній, архаїчній формі, наприклад, Зелізний, а не Залізний).

У цей же час на сторінках наших газет в очі також кидається яскравий вияв нашої неусталености в називанні країни нашого поселення. На одній сторінці, малощо не поруч себе, грубим шрифтом красуються НТШ в ЗСА та УВАН у США (Абревіятура ЗДА у назвах організацій, виглядає, вже виходить з ужитку).

У святочних бажаннях також наш стародавній різдвяний привіт надрукований у багатьох варіянтах. Крім традиційного церковно - слов'янського Христос Раждається (чи українізованого Х. Рождається) зустрічаємо більше сучасні: Христос Родився, Х. Народився, Х. Народжується. У відповіді на цей привіт зустрічаємо крім традиційного Славіте Його! також форми Славте, Славім і Славіть. Виходить, бажальник має понад півтори десятки можливих комбінацій, щоб свій привіт надрукувати. Можна сподіватися, що з плином часу народні форми привіту витіснять церковно - слов'янські в міру того, як народна (хоч і архаїзована) мова стає літургічною мовою.

Не зоглянемося ми, як і прийдуть Великодні Свята. Здавалося б, що з великоднім привітом немає жадних проблем. Христос Воскрес! — Воістину Воскрес! звучить однаково як і в церковно - слов'янській, так і в сучасній літературній мові. Але й ці свята висувають свою проблему. Як треба нам писати: Христове воскресіння, чи Христове воскресення? На сторінках „Свободи" щорічно бачимо поруч одну й другу форму. Правописні словники, як словник Голоскевича так і Ортографічний словник з Києва, дають тільки першу форму. Але чи друга недобра?

Декілька років тому Є. Онацький у статті „До нашої великодньої термінології" (журнал „Слово на сторожі", Вінніпеґ 1967) поставив твердження, що правильно повинно бути — воскресення. Він приймає, що — воскресення — походить від дієслова „воскресати, воскреснути", коли ж — воскресіння — іменник від „воскрешати, воскресити". Отже, за рекомендаціями проф. Онацького, треба писати — воскресення Христове, але — Христове воскресіння Лазаря. Наскільки мені відомо, ніхто з наших мовознавців не зайняв, у доступній мені пресі, становища до цього твердження. А шкода. Добре було б, щоб хтось з лінґвістів проаналізував цю справу науково та подав громадянству свої висновки про те, як треба писати.

Мовний індивідуалізм — корисне явище. Він надає мововжиткові даної особи певний характер, свого роду мовне обличчя. Синонімія є не тільки важливим мистецьким засобом для письменника, але також може збагачувати й відсвіжувати розмовну й щоденну мову кожної людини. Очевидно, добір синонімів і рівнобіжних форм повинен бути достосований до вживаного мовного стилю. Інакша справа з правописом. Тут індивідуалізм повинен коритися загально визнаній нормі. Понад 40 років тому, сьогодні покійний проф. Іван Огієнко (пізніше митрополит Іларіон) широко розповсюдив клич "Для одного народу — одна літературна мова та один правопис". Цей клич нині такий же актуальний, як тоді.

На кінець звернення до наших мовознавців та наукових інституцій. Усі ми знаємо із щоденного досвіду, що наш соборний правопис, зложений ще 1928 року, сьогодні потребує доповнень, поправок, словом реформи, особливо в ділянці ортографії чужомовних слів. Ще в 1966 році деякі наші науковці, яким на серці лежить ця справа, створили „Організаційну комісію для впорядкування правописної практики". З цих чи інших причин ця комісія свого завдання не сповнила та навіть не видала, наскільки знаю, ні одного комунікату.

Чи не було б добре тепер, коли оце маємо перші проблиски наближення і співпраці між НТШ і УВАН, продовжувати чи наново почати цю таку корисну й невідкладну працю? Можна бути впевненим, що правописні ухвали, винесені спільно цими нашими науковими академіями й авторитетами стануть законом для українців у вільному світі. Напевно вони також знайдуть хоч і не офіційне, але мовчазне визнання серед наших братів у поневоленій батьківщині. Тож кличемо: Представники української вільної науки, за вами слово!

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

НЕ РОЗБАЗАРЮЙМО НАШУ ВЛАСНІСТЬ

Минулого року Асоціяція для етнічних груп (American Civic Association) у Бінґгемтоні зорганізувала свій річний базар. Такий базар у нашому місті втішається великою популярністю серед наших англомовних співжителів і кожна національна група з цієї нагоди дає виставку своїх національно - питомих виробів. Американці дуже радо такі вироби купують і це є ще один форум „дати про себе знати" нашим співгромадянам.

Одначе, ми були прямо „приголомшені", коли добачили при польському столику пластикові таци розмальовані українськими вишивками та українськими гуцульськими писанками. Ніде не було і згадки, що це українське мистецтво, а навпаки, поляки продавали ці українські вироби як „свої рідні".

Подібна ситуація заіснувала з нагоди випродажу зорганізованого при російській православній церкві, де ті самі вироби продавались як „російські". Ні в одному ні в другому випадку ці таци не були ідентифіковані як українське мистецтво.

Ми не маємо нічого проти розповсюдження, ким би то не було, українського мистецтва, як довго воно ідентифіковане як українське.

Ми звертались до фірми „Specialty Plastic Products Inc.", що випродукувала згадані таци, але ми дістали відповідь, що „коли наші продукти вже продані, то від цього моменту ми вже не маємо над ними більше контролі".

Ми годимося частинно з такою відповіддю, що контроля „виковзнулася" з рук виконавців даного мистецького виробу. Одначе не погоджуємося, що цих виробів не можна в якийсь спосіб ідентифікувати, наприклад, значком „Ukrainian Art" чи „Ukrainian motif" деінебудь на такому виробі — продукті так, як зазначено багато інших мистецьких продуктів написами: „Made in England", French Pastry", Italian Christmas Manger" etc...

Ніодне з наших приватних підприємств не має права для своєї фінансової користи користатись століттіми надбаннями української культури і „продавати" їх як свою власну чужинцям, щоб ті собі її присвоювали, як свою власність.

Подібній ситуації, де українські підприємства не підкреслюють українського характеру їхніх виробів і продають їх різним угрупуванням слов'янських національностей в Америці чи в Канаді, є досить багато і вже пора, щоб цьому якось зарадити.

Ми пропонуємо, щоб українські часописи цю справу піднесли і щоб змобілізували публічну опінію серед українського суспільства, щоб кожний мистецький твір, чи виріб, призначений на загальний ринок і який користується українськими взорами, чи мотивами, ніс на собі значок чи то, скажімо, „trade mark" як український щоб ніхто інший собі його не присвоював. Пропонуємо, щоб цією справою теж зайнялись наші громадські організації, щоб вони поінформували про те дані підприємства, що продукують такі вироби, чи мистців, щоб ці застосували такі ідентифікуючі значки.

Найвища пора спинити усіх тих, що українською „правдою торгують".

Віталій Галич,
Любомир і Марія Зобнів.
Бінґгамтон, Н. Й.

Ситуація на Близькому Сході дуже загрожена – каже Вальдгайм

Ню Йорк (Об'єднані Нації). — Генеральний секретар Організації Об'єднаних Націй Курт Вальдгайм заявив на пресовій конференції 14-го січня ц. р., що треба сумніватися чи в теперішній загрозливій ситуації на Близькому Сході арабські країни погодяться продовжити цієї весни реченець дальшого перебування так зв. мирного корпусу ОН. „Якщо не наступлять зміни в політичних переговорах — сказав Вальдгайм — то місія про продовження реченця для війська ОН напевно не увінчається успіхом". Деякі кореспонденти вважають, що своєю досить гострою заявою про ситуацію на Близькому Сході Вальдгайм бажав звернути увагу урядові ЗСА й Ізраїлю напередодні нових переговорів з арабськими країнами, що без відповідного „кроку вперед" у переговорах може знову розгорітися нова війна в тій частині світу. Коли деякі, зокрема західні, дипломати звернули увагу Вальдгаймові, що його заява не була на часі, генеральний секретар ОН відповів, що його особисто дуже турбує факт, що від місяців не зроблено фактично в тій справі нічого і переговори застрягли на мертвій точці. „Якщо ми не будемо спроможні зрушити з місця справи мирових переговорів, без огляду яким способом — тактикою Кіссінджера чи загальною женевською конференцією — то ми опинимося в дуже трудній ситуації, якої наслідком буде тільки нова війна" — заявив Вальдгайм.

На початку першої в цьому році пресової конференції, яка відбулася в Головній Квартирі ОН, Курт Вальдгайм зробив широку аналізу сьогоднішньої ситуації в світі, висловив своє невдоволення з посилених боїв у В'єтнамі і закликав відповідальні країни додержуватись умов, підписаних на конференції у Парижі в 1973 році.

Д-р Б. Стебельський

УКРАЇНСЬКА КУЛЬТУРА — ДЖЕРЕЛО САМОБУТНОСТИ І СВІТОГЛЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

(7)

РОЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ В ЗБЕРЕЖЕННІ УКРАЇНСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ

Перед українцями в діяспорі стоїть важливе завдання — усвідомити потребу пізнання, засвоєння, зберігання, вживання та розвивання української культури в найчистіших її виявах, бо вона є основою національної самобутности, а у висліді джерелом духового приймання та творення життя. Одиниця, суспільність і культура — це ланцюг вартостей ланки якого тісно пов'язані. Не може бути національно повновартісної одиниці без усвідомлення у своїй підметності спільноти, без національної культури, що характеризує самобутність спільноти. Одиниця, відірвана від своєї спільноти, від її національної культури, духово вмирає.

Така, духово відірвана від рідної культури і спільноти, одиниця постійно заявляє про свою національність: „ґенте-рутенус, національне - польонус"! Людина, що називає себе істотою „українського походження", означає, що українцем вона себе не почуває, що її українськість є чимось, із чого вона виросла, що її українськість є в минулому, а в сучасному вона є чимсь іншим. Така людина говорить про „дві батьківщини", про першу, яка була її батьківщиною, або її батьків чи дідів, і про „батьківщину", яку вона собі придбала в сучасному. Людина „українського походження", носій „двох батьківщин", міняє своє прізвище, щоб звучало стосовно стандартів мови „нової батьківщини", а радше „другої батьківщини", щоб минало каміння дискримінації, яка може стати на дорозі життєвої кар'єри. „Дивачні" імена, прізвища, „трудні" до сприйняття оточенням, одідичені людиною „українського походження", піддаються перетворенням і зближенням до мови „другої батьківщини".

Такі і їм подібні роздвоєні душі не виходять з рідної їх батьків спільноти, але намагаються її „реформувати" і „модернізувати". В першу чергу реформам повинна бути віддана Церква. Вона повинна перейти на мову „прибраної батьківщини", своїми святкуваннями повинна пристосуватися до календаря Церков „другої батьківщини".

Цей тип опортуніста, що загніздився не лише в поколіннях старшої еміґрації, але й найновішої, треба показати тому, бо він є джерелом і причиною денаціоналізації — завмирання української спільноти в діяспорі. Тим більше, що він вже закрався в українські Церкви, в наукові інституції, в громадські організації і опановує нашу молодь.

На цьому місці треба сказати що в країнах української діяспори, можливо більше як на Батьківщині, українська культура рішає і буде вирішувати питання національної самобутности українців. Живемо в розпорошенні, не творячи в жадній з країн нашого поселення більшости, щоб силою самого життя та його динаміки надати обличчя і характер своєї національности. Саме тому змушені будемо перейти до вищих форм культурного життя, як самі традиції матеріяльної культури і народні звичаї. Мусимо вивчити і пізнати цілість своєї культури з духовою включно, бо тільки примінення нашої духової культури в життя може скинути з нашого почуття комплекс меншевартости, що розвинувся на контрастах великого розвитку матеріяльної культури Заходу і нашої відсталости в цій ділянці на Сході.

Мусимо признати, що цивілізаційний розвиток, який може бути для всіх народів однакозакономірний, але десь приспішений, а десь припізнений, не має прямого відношення до духової культури народів. Комплекс меншевартости українців, винесений із Батьківщини, спотужений політичним сервілізмом, є комплексом довше поневоленого народу. Розвинений цей комплекс на нових поселеннях ще й тим, що поселенці походили зі шарів найнижчих кляс безземельного селянства і здеклясованого робітництва. На нових землях свого поселення стрінулися з вищими клясами державних спільнот, які були створені національностями, що першими нові держави заініціювали і зформумували та їх зі собою зідентифікували.

З цього вийшли помилкові судження державної і національної тотожности. Для пересічного громадянина, національно мертвого, поняття американця і канадця та австралійця утотожнюється з англосаксами, бразилійцями — з португальцями, арґентинця, чілійця чи мексиканця — з еспанцями. А тим часом національність і державне громадянство — два різні поняття. — Українець, не перестаючи бути українцем, може бути американцем, канадцем, бразилійцем, австралійцем як громадянин, національности української не міняючи. В Канаді французи називають себе французами, англосакси — англосаксами, ірляндці — ірляндцями, ескімоси — ескімосами і українці мають залишитися тільки українцями. Те ж саме відноситься і до українців в ЗСА, в Австралії, в Арґентині, в Бразилії і всюди, де вони живуть.

(Продовження буде)

Здано до друку перший том книги „Наш Театр"

Трентон, Н. Дж. — Видавнича Комісія Об'єднання Мистців Української Сцени здала до друку у Видавництві „Свобода" в Джерзі Сіті перший том книги „Наш Театр". До першого тому, що нараховуватиме кругло 900 сторінок великого формату, входять статті багатьох авторів, огляди, спогади акторів, а також велика праця головного редактора збірника, відомого театрознавця д-ра Григора Лужницького: „Український Театр після Визвольних Змагань" — нарис з історії Українського Театру за 1920-1970 роки.

У неділю 12 січня в „Черчу" біля Трентону відбулося спільне засідання Головної Управи ОМУС-у на чолі з реж. В. Шашаровським, Редакційної Колегії під керівництвом д-ра Г. Лужницького та Видавничої Комісії. Зібрані вшанували вставанням та мовчанкою пам'ять першого голови відновленого в Америці ОМУС-у і голову Видавничої Комісії сл. п. сотника Юрія Кононева. До Видавничої Комісії запрошено п-і Іванну Кононів, відому акторку, вдову по сл. п. сотн. Юрієві Кононеву. У засіданні взяли участь, крім згаданих, ред. Володимир Лисяк, Михайло Івасівка, Василь Сердюк, ред. Л. Полтава. Всі зусилля ГУ ОМУС-у та Видавничої Комісії спрямовуються тепер на посилену збірку фондів. Редакційна Колегія закінчила опрацювання матеріялів до другого тому, який буде незабаром зданий до друку у тому ж видавництві.

У першому томі збірника „Наш Театр", що виходить з рамени і коштом ОМУС-у і під маркою НТШ, буде опубліковано 20 статтей різних авторів, 25 оглядів діяльности українського вільного театру в різних періодах та 41 спогад акторів і ін. працівників театру. Як перший, так і другий томи книги будуть багатоілюстровані фотодокументами. В кінці другого тому буде опублікований список жертводавців, англомовне резюме, індекс прізвищ.

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ В КАРТЕРЕТІ, Н. Дж.

Картерет, Н. Дж. — 10-го січня ц. р. в приявності української делеґації посадник міста Картереті Іван Феник підписав проклямацію проголошення Української Самостійности і день 22-го січня проголосив Українським Днем. Рівнож в цей день день поруч американського повіватиме український синьо-жовтий прапор.

Святочна Академія відбудеться 26-го січня ц. р. о г. 3-ій по полудні в Українській Централі св. Димитрія при Рузвельт евеню в Картереті. Святочну доповідь виголосять по-англійськи Архиєпископ Марко а по-українськи інж. Володимир Янів. Буде обширна мистецька програма.

СТАН УНІЇ НЕ Є ДОБРИЙ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

чиняться до заощадження пального. Президент також закликав Конґрес на кілька років відложити введення в життя законів, які вимагають від продуцентів автомобілів інсталювати механізми, які мають на меті зберігати чистоту повітря, але в той самий час спричинюються до того, що авта вживають більше бензини.

Щоб зменшити залежність ЗСА від інших країн щодо пального та щоб взагалі зменшити вживання нафтових продуктів, президент Форд ще раз сказав, що плянує підвищити мита на імпортовану нафтову ропу та підвищити податки на американські нафтові продукти та природний газ. Вищі мита і податки не тільки зменшать імпорт нафти і заохотять американців частіше вживати засоби масової транспортації, а також дадуть Урядові коло 30 більйонів прибутку. Маючи ці гроші, Уряд зможе встановити зменшення в особистих прибуткових податках і надати фінансову допомогу біднішим громадянам.

Міжнародна ситуація

У своїм Посланні про стан Унії президнет Форд зазначив, що економічні проблеми існують не тільки в Америці, але по цілому світі. Тому для розв'язки цих проблему ЗСА мусять співпрацювати не тільки із своїми союзниками, але також із такими країнами, як Совєтський Союз і комуністичний Китай, і не тільки в торговельній ділянці, а також на відтинку обмеження зброї тощо. Президент сказав, що Америка може привернути довір'я інших країн передусім розв'язанням своїх внутрішніх економічних проблем, бо коли економіка ЗСА буде міцна, то інші держави будуть запевнені, що ЗСА допоможуть їм розв'язати також їхні проблеми. Він зазначив, що його Уряд продовжуватиме політику „відпруження", але підкреслив, що Америка переговорюватиме із позицій мілітарної сили. Для ведення закордонної політики президент ЗСА потребує допомоги Конґресу і тому закликав законодавців не обмежувати його повновластей щодо ведення цієї політики такими способами, як наприклад, схваленням небажаного додатку до торговельного закону. Тут Президент натякнув, що торговельний договір між Совєтським Союзом і ЗСА уневажнений тому, що Конґрес прилучив до торговельного закону додаток, в якому була мова про вільну еміґрацію із СССР.

Хоча в Посланні про Стан Унії наголошувано, що економічна ситуація в країні і світі є в дуже критичному стані, то президент Форд виявив надію, що Америка тепер, як і в минулому, зможе розв'язати всі проблеми, але для цього треба співпраці Білого Дому, Конґресу і всього населення.

ПАНАХИДА ЗА АНДРІЯ ЛІВИЦЬКОГО

Ню Йорк. — Отець Протопресвітер І. Данилевич, парох української православної катедри св. Володимира, інформує, що в неділю, 19-го січня ц. р. після Служби Божої буде відправлена Панахида у річницю смерти президента Української Народної Республіки св. п. Андрія Лівицького. Катедра, як відомо, знаходиться про 160 Захід 82-га вулиця в Ню Йорку.

СІЧНЕВІ РОКОВИНИ В ЙОНКЕРСІ

Йонкерс, Н. Й. — Заходом Громадського Комітету Українських Організацій міста Йонкерсу будуть відзначені Січневі Роковини (День Української Незалежности) у двох днях: в середу, 22-го січня, о год. 9.30 ранку мейор міста Йонкерсу підпише Проклямацію Українського Дня в міській ратуші, а в неділю, 26-го січня, відбудеться святочна Академія о год. 5-ій по полудні в залі Українського Народного Дому при 301 Палісейд евеню в Йонкерсі.

Конґресмен Дервінський...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

свободи й культури. Він вповні піддержував та піддержує змагання поневолених націй та є одним із внескодавців конґресової резолюції про „Тиждень Поневолених Націй".

Конґресмен Дервінський є внескодавцем або спів-внескодавцем численних резолюцій в Конґресі, які відносять ся до України й українського народу, як резолюції про „День Української Незалежности" „Відновлення Української Православної і Української Католицької Церков" в Україні; він всеціло піддержував закон про осередки студій етнічної спадщини, та він (...) численні українські культурні й політичні зусилля в Америці. Він зголосив до „Конґресового Рекорду" багато заяв, резолюцій та статтей з „Українського Квартальника". Минулого року під час масових протестів української еміґрації в Америці, конґресмен Дервінський та конґресмен Флод внесли в Конґресі спеціяльну резолюцію, яка закликала Президента інтервеніювати в совєтському уряді в справі негайного звільнення Валентина Мороза та Леоніда Плюща.

Конґресмен Дервінський впродовж років, виступає на численних українських зібраннях, маніфестаціях та конґресах, включно з протестною маніфестацією в 40-річчя великого голоду в Україні, що відбулася в червні 1972 р. у Вашинґтоні. Як член Американської Конґресової Делеґації на Міжпарляментарні Конґреси закордоном, конґресмен Дервінський все піддержував справу поневолених націй та гостро засуджував комуністичну Москву за їх поневолення.

На 8-му Конґресі УККА, що відбувся в 1962 р. в Ню Йорку, Дервінський був нагороджений „Шевченківською Грамотою Волі". Також в дні 23-го жовтня 1971 р. він та конґ. Флод одержали почесні диплохи докторів філософії від проф. д-ра Володимира Янева, ректора Українського Вільного Університету в Мюнхені.

Конґресмен Дервінський продовжує співпрацювати тісно з президентом УККА проф. Добрянським, і іншими членами Екзекутиви УККА та провідними членами української громади в Чикаґо в усіх ділянках українського життя, а передусім в справі визволення українського народу з московсько-комуністичної неволі.

З'їзд колишніх учнів та питомців малих семінарій у Львові й Рогатині

У 1975-му році минає 45 років від заснування спершу гімназійних курсів, а згодом і восьмирічної клясичної гімназії при Інституті, Малої Семінарії у Львові, заснованій, сьогодні покійним, Архиєпископом Кир Іваном Бучком. Курси засновано в осені 1930 р. з доручення св. п. Митрополита Андрея Шептицького, Слуги Божого, після розв'язання польською владою сьомої та восьмої кляс у деяких українських державних гімназіях у Галичині. В 1931 р. засновано МС разом із гімназійними курсами і з Рогатині. Митрополит Андрей доручив ведення цих інституцій і курсів досвідченим ректорам, директорам і вчителям. Із повною посвятою і прив'язанням до своєї інституції ректори, директори і вчителі виховували молодь у християнському і патріотичному дусі, даючи їм також глибоке і всебічне знання предметів. Під батьківським оком Митрополита Андрея ці заведення виросли в поважні виховні установи. Багато молоді врятовано від неспроможности закінчення гімназії і дано їм змогу вступити на вищі студії, передусім богословські, чи отримати працю, що вимагала середньої освіти. Поки большевики зліквідували ці інституції в 1939 р. вийшло з них багато освіченої молоді що, продовжуючи дальші студії, стала повновартісними громадянами, відданими праці для свого народу. А вже найбільше священства завдячує Малим Семінарям стовому виноградникі. Ініціятивний гурток: д-р Василь Лев, мґр Адам Антонович, дир. Петро Семків, інж. Мирон Гриневич і д-р Микола Палій, вирішив відбути з'їзд колишніх учнів, питомців і професорів МС у вересні 1975 р. в Чикаґо в приміщенні Філії Українського Католицького Університету. Поки складемо почесний і діловий комітети з'їзду, просимо всіх колишніх професорів, учнів і питомців зголошувати свою участь у цих важливих роковинах на адресу д-ра Василя Лева або мґра Адама Антоновича, подаючи свої думки про точний час, місце і програму з'їзду.

З християнським привітом і глибокою пошаною.

Ініціятивний Комітет

Адреси: Adam Antonowych, M. A., 2222 W. Erie St., Chicago, Ill. 60612.
Wasyl Lew, Ph. D., 95-26 92nd St., Ozone Park, N. Y. 11416.

Виставка Г. Новаківської в Чикаґо

29-ий Відділ Союзу Українок Америки та Т-во Українських Інженерів Америки — Відділ Чикаґо влаштували образотворчу виставку Галини Новаківської в Чикаґо, яка відбулася 6, 7 і 8 грудня 1974 р. в ґалерії Т-ва „Леви". Виставку відкрив голова Т-ва Інженерів, інж. Дмитро Григорчук, слово про мисткиню виголосила Олександра Дяченко-Кочман.

Кожна культурна людина оцінює творчість мистця, який намагається передати своє почуття через вислів індивідуальної естетики і тим збагатити душевне задоволення глядача. Поміж українцями на еміґрації є дві категорії мистців: перша — це ті, які виключно виставляють свої твори в українській громаді, і тому на жаль, відомі лише українцям; друга категорія мистців це та, яких твори звернули увагу ширших мистецьких кіл. Переглянувши рецензії та каталоги її виставок бачимо, що Галина Новаківська належить до тієї другої категорії українських мистців, бо її індивідуальні й групові виставки відбуваються в престижових ґалеріях Америки й Канади. Її прибраною батьківщиною стала Канада, де вона проживаючи в Торонто посвячує свій час виключно мистецтві.

Творчість Г. Новаківської пройшла замітну еволюцію. Її малярство перейшло головні течії мистецтва, від реального до абстрактного. На початках її розвитку вона дотримувалася тривимірности об'єкту чи предметности, але поступово почала обмежуватися двома вимірами зближаючись все більше до абстрактних форм. Вона пройшла досвід імпресіоністичного, кубістичного і сюреалістичного мистецтва, виробивши свій власний стиль.

На даній виставці показано тридцять чотири картини, з яких можна було переконатися, що хоча в останнім періоді своєї творчости вона позбулася традицій реалістичного мистецтва, повертається зі свого бажання до висловлювання предметности сюжетів. Із деяких картин бачимо, що мисткиня цікавиться історією свого народу, інтерпретація історичних подій, їй вдається з успіхом. Особливу увагу глядачів звернув твір „Князь Ігор", „Осінні трави" — олії виконані в стилі, який би ми тут назвали — власний експресіонізм Галини Новаківської, та в яких глядач переживав силу своїх власних почувань.

Виставлено також декілька безпредметних абстрактів з яких вирізнялася „Жовта нитка". Також були ікони, декілька з них виконані на склі.

Твори Г. Новаківської віддзеркалюють багатство її фантазії так і в примінюванні кольорів, а це задовольняє глядача й переконує його в виявленні мистецьких особливих індивідуальних закономірностей мистця.

Не лише дана виставка була успішна, тому що всі картини були випродані, але ще й тому, що мисткиня є надзвичайно милої вдачі, якої приявність і виміна думок зглядачами зробила цю виставку надзвичайно приємною подією.

Олександра Дяченко-Кочман

Пам'яті д-ра Романа Дениса Гури

Ділимося сумною вісткою із українським громадянством та українською медичною громадою, розкиненим по всіх континентах світу, що 15-го листопада м. р. відійшов від нас у вічність товариш по фаху сл. п. д-р Роман Денис Гура.

Д-р Гура помер в Чикаґо в наслідок тяжкої недуги на 72-му році трудолюбивого життя.

д-р Роман Д. Гура

Д-р Р. Д. Гура народився 16-го жовтня 1907 р. у священичій родині о. Демяна і Емілії (зі Зарембів) Гуріз у новому селі, жовківського повіту. Батько д-ра Гури довгі роки був парохом цього села, а під час Першої світової війни за свої патріотичні і релігійні переконання і працю його заслано на Сибір. Там він перебув аж чотири роки, а деякий час разом із бл. п. слугою Божим Митрополитом Андреєм Шептицьким. Не зважаючи на невідрадні і тяжкі післявоєнні і польсько-окупаційні обставини із родини о. Демяна вийшло двох лікарів, священик, ветеринарний лікар і доня Марія (тепер Король).

Молодий Роман зачав свої студії у головній академічній українській гімназії у Львові, які під час Першої світової війни перервав і як шістнадцятилітній хлопець вступив до Української Галицької Армії і брав участь в боях за Львів.

Після війни він склав іспит зрілости і вступив на медичні студії у Львівському університеті які закінчив у 1928 р. із титулом доктора медицини. У 1929 р. одружився із Надією Рубчак, зі знаної родини артистів Рубчаків у Львові.

Набувши медичне знання він відчинив приватну практику у Любачі Королівській та у Раві Руській.

Крім своєї лікарської практики д-р Гура уділявся в громадській та гігієнічно-освітній праці серед українського селянства. Він також належав до Українського Лікарського Товариства з осідком у Львові.

Щойно Друга світова війна перервала працю д-ра Гури і він із жінкою і двома дітьми подався на еміґрацію. У 1944 р. опинився він в Австрії, а опісля в Німеччині Ашаффенбурзі і Авсбурзі, працюючи як лікар в таборах переселенців.

У 1949 р. переїхав до Америки і опинився зі своєю родиною з Чикаґо, де відбув свою приписану шпитальну практику.

Після лікарської нострифікації д-р Гура перенісся до Південної Дакоти та відчинив приватну практику в Іґл Баті а від листопада 1956 в Говарді. Крім приватної практики д-р Гура працював у відділі Індіянських Справ, приносячи медичну опіку для дакотських індіян, а також був довголітнім медичним консультантом до поборово-військової комісії, за що його тричі відзначено, колишніми президентами Америки, през. Джонсоном і Р. Ніксоном.

Д-р Роман Гура належав до українського Лікарського Товариства та до американських медичних товариств.

Хоча, жив далеко в Південній Дакоті д-р Гура інтересувався українським культурним і політичним життям і інформував інтеліґентних американців про українську справу і правду.

Його дуже шанувало й любило місцеве населення, і як відходив на пенсію, то місцева повітова влада вручила йому золоту грамоту — признання, а багато приятелів і пацієнтів плакало прощаючи свого улюбленого доктора і приятеля.

Недовго прожив д-р Гура на пенсії, бо тяжка невмолима недуга скосила його шляхетне і працьовите життя.

Залишивши в смутку нашу цілу медичну громаду а зокрема його дружину Надію, сина д-ра Зенона із синовою Квіткою і внуками Павлом і Петром, доньку Данусю і зятем д-ром Зеноном Каратницьким, лікарем на Лонґ Айленді і внуком Андрієм, його брата д-ра Ігоря ветеренарного лікаря в Ню Джерзі, сестру Володимиру із родиною та ближчу і дальшу родину тут і в Україні.

Похоронні відправи відправив о. прелат Ярослав Свищук із катедри св. о. Миколая. В понеділок 18-го листопада, після панахиди, українські лікарі в Чикаґо прощали свого товариша а д-р Іван Дачишин в прощальному слові згадав його життьовий шлях та його працю і заслуги. Тіло Покійного спочило на цвинтарі св. о. Миколая.

Д-р Павло Пундій
(УЛТПА в Чикаґо)

Великі осяги спортовців в Україні

Великі успіхи осягнули спортовці в минулому, 1974 році. Не зважаючи на злидні, брак в багатьох містах і селах спортових заль, інвентаря та перекидання українських талантів в Російську та інші, так зв. „республіки", українська спортова молодь в минулому році може похвалитися вагомими здобутками в десятках ділянках спорту. Окремі дружини, як і індивідуально, спортовки й спортовці здобули звання чемпіонів СССР, Европи й Світу й цим ще раз доказали, що вони могли б і їм належиться репрезентувати Україну в Олімпійських Ігрищах, замість виступати в збірній советської імперії, яку у Вільному Світі ототожнюють з репрезентацією „Росії".

Футбол

Відома і найбільш популярна футбольна дружина в Україні — „Динамо", що її під сучасну пору тренують колишні славні футболісти: Вал. Лобановський і Олег Базилевич в минулому році здобула звання чемпіона найвищої кляси СССР і додатково кришталевий кубок СССР, отже стала подвійним чемпіоном. В складі тієї популярної в Україні дружини, на змагання якої приходить в Київ 50.000-100.000 глядачів, виступають: Є. Рудаков, Л. Буряк, С. Решко, В. Самохин, М. Фоменко, В. Матвієнко, В. Мунтян, В. Колотов, В. Веремєв, В. Трошкін, В. Онищенко, А. Шепель, О. Блохін.

Кінцевий показник табелі гор найвищої ліги СССР 1974 року:

1. „Динамо" Київ, Україна точок 40:20 — воріт 49:-24, 2. „Спартак" Москва, Росія точок 39:21 — воріт 41:-23, 3. „Чорноморець" Одеса, Україна точок 35:25 — воріт 35:31, 4. „Торпедо" Москва, Росія точок 33:27 — воріт 35:28, 5. „Арарат", Єреван, Арменія точок 32:28 — воріт 37:28, 6. „Динамо", Москва, Росія точок 31:29 — воріт 42:43, 7. „Зеніт", Ленінград, Росія точок 31:29 — воріт 36:41, 8. „Пахтакор", Ташкент, Азербайджан точок 30:30 — воріт 45:44, 9. „Динамо", Тотбілілісі, Грузія точок 30:30 — воріт 29:34, 10 „Дніпро", Дніпропетровськ, Україна точок 29:31 — воріт 31:39, 11. „Карпати", Львів, Україна точок 28:32 — воріт 33:33, 12. „Шахтар", Донецьк, Україна точок 28:32 — воріт 31:35, 13. Центр. Спорт. Клюб Армії точок 26:34 — воріт 28:33, 14. „Зоря", Ворошилоград, Україна точок 26:34 — воріт 32:41, 15. „Кайрат", Алма-Ата, Казахстан точок 26:34 — воріт 37:47, 16. „Ністру", Кишинів, Молдавія точок 16:44 — воріт 32:59. Два останні клюби випали з тієї ліги до так зв. „Першої ліги". Крім надзвичайних успіхів в СССР „Динамо" Київ змагається за Чашу Европи за яку в 4-ох відбутих змаганнях в дома і на виїзді, елімінувало ЦСКА Софія, Боргарія і відому сильну дружину із Зах. Німеччини „Айнтрахт" Франкфурт.

Успішно закінчили свій сезон футболісти одеського „Чорноморця", які мин. року повернули до тієї ліги і відразу здобули бронзові медалі, осягнувши 3-тє місце. В складі тієї української дружини виступають: В. Дзюба, В. Прокопенко, С. Давидов, В. Томашевський, С. Павленко, В. Нечаїв, Є. Логвиненко, В. Григорєв, Ю. Заболотний, В. Коротинський, О. Дегтярів, В. Макаров, В. Бутенко, В. Устимчук, І. Іваненко, М. Куличенко, А. Дорошенко, О. Нефьодов.

Звання чемпіона України здобула дружина „Суднобудівник", Миколаїв, а Кубок України „Таврія" Сімферопіль.

Між 33-ма найкращими футболістами СССР, що їх назвала Футбольна Федерація СССР, є названі наступні українські футболісти: Євген Рудаков (Київ), Вол. Трошкін (Київ), М. Фоменко (Київ), В. Звягінцев (Донецьк), В. Матвієнко (Київ), В. Веремєв (Київ), В. Кузнецов (Ворошиловград), В. Колотов (Київ), В. Онищенко (Київ), В. Павленко (Москва), О. Блохін (Київ).

Гендбол

Вп'яте, за порядком, здобули звання чемпіона СССР, дівчата з київської дружини „Спартак" і цим забезпечели собі право виступати за Кубок Европи, якого володарками вони були — кількакратно. В минулому році українки були віце-чемпіонками Европи. В складі тієї дружини виступають: М. Літошенко, Т. Мирошник, Л. Драган, Н. Лозбіна, Н. Шерстюк, З. Турчин, Л. Шевченко, Т. Макарець, С. Пінчук, Л. Бобрусь і Л. Андросів.

Легка атлетика

Звання чемпіонів Европи здобули: Надія Ткаченко, Валерій Підлужний. В чемпіонаті СССР, чемпіонати і золоті медалі здобули: В. Борзов, В. Підлужний, Ніна Моргун, В. Голубничий. В XI першенствах Европи в Римі, з українських спортовців брали участь, між іншими теж: О. Носенко, А. Стрелець, В. Голубничий, А. Бондарчук, В. Дмитренко, Л. Литвиненко, Т. Пангелова, Т. Галка. Окремі з них здобули гарні осяги.

Важка атлетика

Звання чемпіона світу здобув Петро Король зі Львова, Валерій Устюжин з Рівного вийшов чемпіоном Европи.

Фехтування

Чемпіон світу вийшов Юрій Чиж із Києва і Василь Станкович зі Львова.

Веслування

Чемпіонати світу в минулому році здобули: Михайло Шурга зі Львова, Сергій Петренко з Одеси і Анатолій Шарикінь з Рівного.

Боротьба джудо

Чемпіонами Европи в цій ділянці спорту вийшли: Сергій Мельниченко з Києва, Сергій Новиков і Валерій Двойников, обидва з Києва.

Стрілецький спорт

Звання чемпіонів світу осягнули: Яків Железняк з Одеси і Ніна Столярова із столиці України, Києва. Чемпіонами Европи вийшли: Ірина Гребенюк і Дмитро Сайко.

Кошиківка

В складі збірної СССР, звання чемпіона світу здобув Олександер Сальников. В жіночій збірній СССР, звання чемпіона Европи здобули: Раїса Курвякова і Наталя Климова.

Теніс

Титул чемпіона Европи осягнула Марина Крошин з Києва.

Шахи

В складі дружин СССР, чемпіонат світу здобув Геннадій Кузьмин з Волошилограду. Першорядну ролю відіграють шахісти (ки) України в першенствах советської імперії, особливо молоді таланти зі Львова.

В офіційних списках світової шахової федерації (ФІДЕ) між іншими є такі визначні українські шахісти (ки): Г. Кузьмин, В. Савон, М. Підгаєць, Ю. Ніколаєвський, С. Палатник, О. Романишин, О. Білявський, А. Михальчишин, В. Шияновський, О. Донченко, А. Мачульський, М. Легкий, А. Банник, Д. Кудишевич, Р. Романовський, А. Новопашин. Шахістки: М. Шуль, Л. Семенова, Л. Ідельчик, О. Андрєєвна, Л. Щербина. Ряд українських шахістів, що проживають в московщині і інших „національних республіках", виступають там, як і спортовці інших ділянок в складі дружин цих „республік". В кінці 1974 року закінчився 42-й чемпіонат СССР з шахів, у висліді якого звання чемпіона здобув молодий український шахіст зі Львова Олександер Білявський, разом з сеньйором-майстром з Риги-Михайлом Талем. Обидва вони здобули, після 15 рунди по 9.5 точок. Дальші місця здобули Вагаян 9т., українець О. Романишин зі Львова, Альбург з Одеси, Дворецький по 8.5 точ., Полугаєвський — 8 т. (1), Балашов — 8, українець Кузьмин з м. Волошилограда — 7.5 т., дальші місця зайняли: Васюков, Цешковський, українець із Харкова — Савон, Григорян, і ін. Звання чемпіона советської імперії, згаданий О. Білявський здобув кілька днів після своїх 21-их уродин, з яким він теж осягнув звання найвищої кляси в цьому спорті сеньйора-майстра.

У жіночих першенствах СССР, що відбулися раніше, українка зі Львова — Марта Шуль здобула звання віцечемпіонки. Тренером Марти Шуль, як і вже згаданих молодих шахових майстрів. Олександра Білявського і Олега Романишина є відомий, заслужений тренер Михайло Карт.

Кінний спорт

Чемпіонат СССР і звання майстра міжнародної кляси здобув український вершник на коні з Миколаєва — Віктор Погоновський, вихованець визначного тренера в цьому спорті Олександер Зозуля.

Відбиванка

Звання чемпіонок і Кубок СССР здобула жіноча дружина з Одеси „Медінч". В групі чоловічих дружин, 3 тє місце і бронзові медалі здобув „Льокомотив" Київ.

Плавання

П'ять золотих медалів і кілька світових рекордів здобула в першостях СССР Наталка Попова з Харкова, в кількох стилях плавання.

Танці на ковзанах (лижвах)

У юнацьких першенствах СССР пар, Наталка Стебловська і Ігор Лучанський вийшли віцечемпіонами, вони теж здобули звання чемпіонів України. Індивідуальною чемпіонкою України є Світляна Молчан з Києва.

Гімнастика

Ростуть нові гімнастичні таланти української гімнастики. Чемпіонкою України в 1974 році вийшла: І. Царик зі Львова (їй щойно 15 років), С. Ожерельєва з Києва зайняла 2-ге місце. В групі чоловіків першуном вийшов: Ю. Кольцов з Ворошиловграда. Визначним спортовцем в цій ділянці є П. Лисак з Одеси.

Рагбі

Дружина київського „Спартака" вперше в історії українського рагбі здобула орден із чолових місць чемпіона СССР в першій трійці. Тренером тієї дружини є Г. Петренко. В складі дружини виступають: О. Задирака, А. Плющ, А. Самашко, В. Горго, В. Кордос, В. Устюжанин, О. Зав'язлов, І. Умецький, А. Шеверєв, О. Клинков, О. Труш, А. Гмира, Є. Клюско, П. Яковлів.

У нашому огляді ми подали найбільші осяги українських спортовців, що їх вони здобули в 1974 році. Крім згаданих індивідуальних спортовок і спортовців, як і окремих дружин в різних ділянках спорту, сотні українських спортових талантів, ці, що їх запроторили окупанти в різні частини СССР та сотні інших в Україні своїми великими осягами ще раз підтвердили, що вони могли б успішно виступати в збірній України на різних світових турнірах і Олімпійських Ігрищах.

Москва змушена погодитись на самостійну участь в Олімпійських Ігрищах Монгольської Нар. Соц. Республіки з огляду на грізного сусіда комуністичний Китай, якому таким чином відібрала ще одну пропаґандивну, на жаль яку у випадку України не використовують ЗСА та інші спортові потуги, проти СССР і тому програють Олімпійські і всі інші важливіші спортові Ігрища.

О. Твардовський

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 18-го СІЧНЯ 1975 р.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Звичайні річні загальні збори Б-ва св. Юрія 239 Відд., о год. 3-ій по пол. в домі Укр. Ам. Горожан, 847 Н. Френклін, зі звичайним порядком нарад. — Д-р В. Ґалан, гол., М. Ковальчук, секр.

НЕДІЛЯ, 19-го СІЧНЯ 1975 р.

ПАТЕРСОН, Н. Дж. Річні збори Т-ва ім. Т. Шевченка, о год. 2-ій по пол. у Вінярського на 482 Мейн вул. Проситься чл. прибути та вирівняти вкладки. — Іван Вурний, секр.

ПІТСБУРҐ, Па. Збори Б-ва св. Николая 53 Відд. о год. 1-ій по пол. в залі укр. кат. парафії при 7-ій та Карсон вул. Проситься чл. прибути. — К. Сачко, секр.

ГУДСОН, Н. Й. Річні збори Б-ва св. Михаїла 476 Відд. зараз по Сл. Божій в парафіяльній залі, Савт Секонд Партішин стріт. На порядку нарад: звіти Управи і вибір нової на 1975 рік. Проситься чл. прибути. — П. Маряк, секр.

ЙОНКЕРС, Н. Й. Збори Т-ва Подільська Січ 8 Відд. о год. 1-ій по пол. в парафіяльній залі при Чеснат вул. Проситься чл. прибути і вирівняти вкладки. М. Шашкевич, предс., В. Мандзій, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Збори Б-ва св. Иосафата 217 Відд. о годині 2 по пол. в Укр.-Ам. Клюбі, 292 Гудсон Аве. На порядку: звіт касовий і К. К. за 1974 р. та заприсяження Управи на 1975 р. По зборах — перекуска. — К. Шевчук, предс., Т. Кубарич, фін. секр., Ст. Мартинюк, кас.

ROME, N.Y. — Annual Meeting of UNA Branch No. 121, Brotherhood of St. Michael, will be held at 2:30 P.M. in the American - Ukrainian Veteran's and Men's Club, 208 Canal Street. Program will include reports and election of Officers for 1975. — Charles Kobito, Secretary.

БОФФАЛО, Н. Й. Річні збори Б-ва св. о. Николая, 127-ий Відд. о год. 12:30 по пол. в залі укр.-кат. церкви св. о. Миколая при вул. Філмор і Онайда. На порядку: звіти, дискусії, вибір Управи на 1975 р. та організаційні справи. Вкладки можна заплатити перед зборами. Збори мусять закінчитися о 3-ій год. — А. Т. Кобрин, предс., Марія А. Гаравус, секр.

СУБОТА, 25-го СІЧНЯ 1975 р.

РЕАДІНҐ, Па. Річні загальні збори Т-ва ім. Т. Шевченка о год. 7 веч. в Укр. Горож. Клюбі, 542 7-ма вул. На порядку: звіт Управи та вибір нової на 1975 р. Проситься чл. прибути. — Дубик, гол., Івасечко, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Річні збори Т-ва ім. Д. Галичина 19-ий Відд. о год. 2 по пол. в канцелярії адв. д-ра Р. Олесницького, 77 Ст. Маркс Пл., (8 вул, близ 1 Аве.) Тел. 254-7490. На порядку: звіти чл. Управи й делеґата на 28 Конвенцію УНС, дискусія, плян праці на 1975 р., вибір нової Управи, спільна перекуска. — Р. Олесницький, гол., Р. С. Голіят, секр.

NEW YORK, N.Y. The Annual Meeting of UNA Branch 19 will be held at 2:00 p.m., at Dr. Roman Olesnicki, Law Office, at 77 St. Mark's Pl. (8th St. near First Avenue). Tel.: 254-7490. Agenda: Opening of the Meeting. Reports: of the outgoing officers and delegate to the 28th UNA Convention. Discussion on reports. Vote on acceptance of reports. Plan of activities for the coming year. Nominations of officers for 1975. Election. Open floor for suggestions. Adjournment. Reception. — Roman Olesnicki, president, Roman S. Holiat, secretary.

НЕДІЛЯ, 26-го СІЧНЯ 1975 р.

АКРОН, Огайо. Річні збори Б-ва Сошествія св. Духа 295 Відд. о год. 2-ій по пол. в церковній залі при 1866 Вровн стр. На порядку: вибір нової Управи і інше. Проситься чл. прибути. — М. Коваль, гол., М. Шабльовський, кас., Єв. Мотрович, секр. і орг.

НЕДІЛЯ, 9-го ЛЮТОГО 1975 р.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Річні загальні збори Т-ва ім. Д. Вітовського 375 Відд. о год. 2 по пол. в домі Філя. Округи УНС, 5004 Олд Йорк Рд. На порядку: відкриття, вибір пред. і секр., відчитання протоколу з остан. З.З., звіт уступаючої Управи, дискусія над звітами, звіт К.К. і уділення абсолюторії, вибір нової Управи на 1975 рік, внески і запити, закриття. — . Василюк, гол., Ів. Даньківський, кас., П. Тарнавський, секр.

ТАРЗАН, Ч. 7238 Несподіванка!

Тату! Чи ваш поворот означає, що Іто тепер мусітиме від'їхати разом з Тарзаном?

Ага! Тепер, Тарзане, я розумію чому виявлено так мало захоплення з приводу нашого повороту!

Бачу також деяку зміну в одязі Іта, Петре!

Я мусів носити одяг Теда, щоб мені дозволили ходити до школи!

Ти ходиш до школи?

І мені це подобається — дуже подобається!!!